

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek	Osztályozás
		Tárgy 385.870
Szerző	Cím <i>Autóbusz-mozgalom.</i>	Hely
		Idő "1913"
Forrás: <i>Budapesti hírlap.</i>	Bp. 1913 11/29.	Személy
		(Köt. v. fü)

Az autóbusz-mozgalom.

Budapest, jun. 28.

Azzal a lanyhasággal szemben, a mivel a Városházán egyesek az autóbusz-közlekedés létesítésének ügyét intézik, ma adott életjelt egyszerre több kerület nyugtalan és elégedetlen polgársága. A VII. kerület kezdte, s csakhamar csatlakozott hozzá mind a három budai kerület polgársága. A kerületek értekezletein energikus hangu határozati javaslatokat fogadtak el, melyek mindegyike az ügy sürgösségét és az autóbusz-javaslat mielőbbi letárgyalását hangoztatja. Sőt a budaiak ezzel sem elégednek meg, hanem jól sejtve a Lánchid elzárásának végzetes következtetését, husz-husz bizottsági tag által aláírott indítványukban, rendkívüli közgyűlés összehívására kéri a főpolgármestert, a polgármesternél pedig az összes szervezkedő kerületek polgársága a bizottsági tagok vezetésével monstre deputációban fog kedden délelőtt fél tíz órakor megjelenni, hogy az autóbusz ügyben elfoglalt helyes álláspontjának megtartására és érvényesítésére kérjék. Az érdekes és nagyarányu mozgalomról, mely a máskor széthúzó kerületet a főváros közlekedésének reformja ügyében örvendően egyesítette, ez a tudósítás számol be:

A Tabán és környékének polgársága, valami a *Gellérthegy* ház- és villatulajdonosok *Schmid* A. talnak, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank bankfiók igazgatójának elnöklésével ma értekezletet tartottak hogy az autóbusz ügyében állást foglaljanak. A nagy számban megjelent polgárok az *autóbusz-forgalom mielőbbi megvalósítását követelték* és tiltakoztak az ellen, hogy az ügyet halogassák. Végül határozati javaslatot fogadtak el, a melyben fölkerik a kerület képviselőjét, *Szebeny* Antal dr.-t, hogy az ügy sürgős elintézésé céljából befolyását érvényesítse és a kerület létérdekét védelmezze. Az elkezeredett

hangu natarozati javaslat emononja, mennyit szenved a kérdéses terület a közlekedés teljes hiánya folytán és hogy a mai omnibusz-közlekedés tarthatatlanná vált. A közlekedés ügyosztályának tervezete és megállapodása, ugymond, mely rendes közlekedés megvalósítását tenné lehetővé és a melyet a polgármester is örömmel magáévé tett, mert hisz közérdekű voltát senki sem vonhatja kétségbe, nagy ellenzékre talált. Azt kezdik hangoztatni, hogy az ügy nem olyan sürgős, annak elintézésé öszig is elvárhat. Ösmerjük már ezt a politikát *A halogatás mindig megelőzi a közérdekű ügyek teljes elposványosodását.* A Lánchidat el fogják zárni és most egyesek a nagy közlekedési politikáról kezdenék beszélni, nem gondolva meg, hogy közlekedési politikával nem birunk majd a pesti oldalra jutni, de autóbuszon igen, miért is minden erőnkkel legyünk azon, hogy egyszer már végre közlekedő eszközt is kapjunk még akkor is, ha az a közlekedési politika hátrányára történik. A Városházán legyenek végre azokra is tekintettel, a kiknek nincsen módjukban magánfogatót, vagy autót tartani és a kiknek az autóbusz megvalósítása létérdekük!

*

A polgárság mozgalmat kezdő VII. kerület vezető férfiai este nyolc órakor tartottak gyűlést a *Függetlenségi körben*, melynek nagyterme megtelt a kerület elégedetlen polgárságával.

Az értekezlet *Somogyi* Lajos dr. nyitotta meg. Oly községi ügy hozta össze a polgárságot, ugymond, melynek a széthúzó elemeket is egyesítenie kellene. Sajnálattal jegyzi meg, hogy egy efféle mozgalom nem a törvényhatóság kebeléből indul ki, hanem a *polgárság kénytelen képviselőit a közszükségletek kielégítésére figyelmeztetni.* Utal a közlekedés bizottságának legközelebbi tanácskozására, mely hétfőn lesz. Azon már tudomásul kell venni az elkezeredett polgárság szavát. Indítványozza, hogy az értekezlet *Kohn* Gábor királyi tanácsost válassza meg elnökévé.

Kohn Gábor az autóbusz-forgalom fontosságát és sürgösségét méltatta. Minél energikusabb föllépést tart helyénvalónak. *Virágh* Géza arról a Városházáról beszélt, mely a polgárság érdekével szemben egy fontos közügynél a *passzív rezisztencia* álláspontját foglalja el. Az autóbusz nem sürgős, ugymond, a törvényhatósági tagok egy részének, ellenben egy csomó kalandos üzlet lebonyolítása, a mit a nyári szünet előtt hoztak napirendre, annál sürgősebb. A polgárság ilyen jelenséggel szemben nem maradhat passzív.

Hecht Ernő dr., a kit nagy éljenzéssel fogadtak, a *kerületek közös akcióját* méltatta. Sajnos, ugymond, a törvényhatóság mai összetételében nem képviseli a főváros, sőt az egyes kerületek közvéleményét sem! Ezért kell Budapesten a *közszégi közvéleményt* sajnálatosan nélkülözni. Ezt a közvéleményt minden áron meg kell teremteni, mert a polgárság ma a község ügyeivel szemben annyira elfásult, hogy akár szíjjat lehet hasítani a hátából. Az autóbusz-ügy is ezért szorul propagandára a törvényhatóságban, de nem úgy a polgárság körében, a mely óhajja ennek a kérdésnek a sürgős megoldását. Fájdalom, hogy a törvényhatóságban oly csekély számu a független elem. Csak így birt elharapódzni a közéleti gyávaság, mely engedi, hogy egy közérdekű javaslat letárgyalásának egyes érdekelte vállalatok okatlan féltékenységgel utját állják. A közlekedés javítása kihat az egész polgárság megélhetésére. Ezért angazsálta magát a polgármester a lakosság érdekében a tanáccsal együtt, mikor az angolokat tárgyalásra szólították föl. Reméli, hogy a polgármester ebben a kérdésben támasztékot fog nyerni a közgyűlés független elemeiben.

Valkó Rezső dr. mint orvos szól a tárgyhoz és eseteket sorol föl, mikor a betegek élete a rossz közlekedés miatt csak hajszálon mulik. A polgármester egészségügyi programját is szolgálja, ha a javaslatot meg bírja mielőbb valósítani. *Békássy* Imre a *Zugló* lehetetlen viszonyait fejtegette a közlekedés terén.

Schwarz Vilmos dr. nagy derűtséget keltett azzal a vallomásával, hogy ő voltaképpen érdekelt fél, mert vagyonának nagyrésze *Közuti* papirokból áll. A polgárság érdeke előtt mégis meghajlik és az a meggyőződése, hogy autóbusz nélkül a Wesse-lényi-utca társasközlekedéséből soha sem lesz semmi.

Hecht Ernő dr. újból felszólalt. Örül, hogy Schwarz, a ki érdekelt, ennyire elfogulatlan. Ohaj-tandó lenne, ha a *Közuti* többi részvényese nem halmozna a javaslat elé több akadályt, hisz az autóbusz nem árthat. Mert minél jobbá teszi majd a közlekedést, annál több lesz az utas.

Az értekezlet ekkor határozati javaslatot fo-gadott el, mely szerint a polgárság főlemeli tiltó sza-vát az autóbusz-kérdés elodázása ellen és arra kéri a székesfőváros törvényhatósági bizottságát, a pol-gármestert és a tanácsot, hogy átértve ennek a kér-désnek nagy hordóerejét és jelentőségét, minden le-hetőt elkövessenek oly irányban, hogy az autóbusz *1914 január 1-én a székesfőváros forgalmába min-den körülmények között beleilleszthető legyen!*

Ugyancsak ma tartottak értekezletet Buda há-rom kerületének bizottsági tagjai a *Budai Polgári Körben*. Az értekezleten *Hennuey* Vilmos posta- és távirófelügyelő elnökölt. Előadó *Zipernovszky* Ká-roly műegyetemi tanár volt, a ki részletesen ismer-tette az autóbusz ügyét és az angol társaság ajánla-tát. A főváros közlekedési bizottsága a szerződés-tervezetet már nagyrészt letárgyalta s hétfői ülésén végez vele. Így semmi akadálya sincs a kérdés gyors elintézésének. A közlekedési mizériákon csak az autóbusszal lehet javítani, az angol társaság, komoly ajánlata szerint, hét milliót akar investálni és egy év alatt mind a tizenkét vonalat üzembe helyezné. Igyekezniök kell tehát, hogy a dolgot ne hagyják el-posványosodni s még a nyári szünet előtt megvaló-sítsák. *Szebeny* Antal a városítás mellett van. Ezzel szemben *Zipernovszky* kifejtette, hogy a bizottság-ban azért foglaltak állást a városítás ellen, mert így az üzemmel összefüggő bizonytalan faktorokat, a melyek a jövedelmezőséget bizonytalaná teszik, mint a benzin és kaucsuk ára, a munkabér, áthá-ritják a magánvállalatra. Az értekezlet erre elhatá-rozta, hogy az autóbusz kérdését elodázni nem en-gedi, ebben az ügyben rendkívüli közgyűlés összehi-vását kéri s az erre vonatkozó kérelmet kedden dél-előtt nyújtja át a polgármesternek. Ezután az egyes

kerületeknek az autóbuszjáratok utirányára vonat-kozó javaslatát tárgyalta s elhatározta, hogy a bu-daiak e speciális kívánságai tekintetében egyöntetűen foglalnak állást a közgyűlésen.